

Till de närmast boende och andra särskilt berörda

Samråd inför Ifö Sanitär AB:s ansökan om nytt tillstånd enligt miljöbalken

1. Inledning

Ifö Sanitär AB tillverkar sanitetsgodsporslin inom Ifö-verksamheten väster om Bromöllas centrum. På området finns även andra keramiska verksamheter som inte berörs av den nu aktuella tillståndsansökan.

Den keramiska verksamheten på Iföverksamheten har pågått i mer än 100 år. Tillverkningen av sanitetsgodsporslin startades 1936. År 1976 delades dåvarande Iföbolaget upp i fem separata bolag varvid all tillverkning av sanitetsporslin samlades inom Ifö Sanitär AB. Bolaget ingår numera i den internationella Sanitec-gruppen med svenska EQT som huvudägare.

På marknaden har Ifö Sanitär AB:s välkända produkter en stabil förankring. Genom utveckling av produktionstekniken har fabriken i Bromölla intagit en ledande ställning i branschen vilket bl.a. medfört att fabriken tillförts produktionsvolymerna från andra anläggningar i samband med omstruktureringar inom koncernen. Produktionen har också ökat till följd av egna framgångar i första hand på den nordiska marknaden. Etableringen av plastformstillverkningen i Bromölla år 2012 har bidragit till att ytterligare stärka Bromölla-fabriken ställning inom koncernen.

Inom de närmaste åren väntas produktionen fortsätta att öka så att gränsen för nuvarande tillstånd, tillverkning av 1,5 miljoner pjäser per år, passeras. Det är därför aktuellt att söka nytt tillstånd som preliminärt kommer att omfatta tillverkning av högst 2,5 miljoner keramiska pjäser per år samt framställning av plastgjutformar med förbrukning av högst 150 ton hårdplastråvara per år. För tillverkningen av plastformar är detta inte någon förändring utan innebär endast att det nuvarande tillståndet förs in i samma tillstånd som den övriga verksamheten.

2. Beskrivning av tillverkningen

Sanitetsgods

Råvara är huvudsakligen lera, kaolin och fältspat som slammas upp i vatten till en gjutmassa. Standardprodukter gjuts under tryck i porösa plastformar. Efter avformning, putsning och torkning glaseras pjäserna före bränning i tunnelugnar.

Vid tillverkning av standardprodukter styrs hela tillverkningsprocessen av datorer och all hanteringen sker med olika typer av robotar eller andra helautomatiska system. Den manuella insatsen begränsas till övervakning med punktinsatser, försörjning av systemen med förbrukningsmaterial och komponenter samt omhändertagande av de färdigemballerade produkterna.

Den planerade produktionsökningen, inklusive installation av ytterligare en tunnelugn, kommer att inrymmas i befintliga byggnader eventuellt med mindre påbyggnader.

Plastformstillverkningen

Tillverkningen av gjutformar i plast har pågått sedan halvårsskiftet 2012. Verksamheten är förlagd till en särskild byggnad väster om huvudfabriken.

Vid tillverkningen blandas hårdplastråvarorna med en tvållösning i en tryckbehållare. Den efterföljande gjutningen sker i öppna gjutformor där plastmaterialet härdar till block som sedan bearbetas mekaniskt till färdiga sanitetsgodsformor.

Formarna renspolas för att avlägsna tvållösningen från formens porer. Spolvattnet släpps till kommunalt avlopp.

Gasolstation

I anslutning till produktionsbyggnaderna finns en gasolstation för lossning och lagring av gasol som levereras på bil. Lagring sker i två cisterner om 30 respektive 50 m³. Gasol förbrukas huvudsakligen vid bränning av keramikprodukterna i sanitetsgodsfabrikens tunnelugnar. Årsmängden uppgår till storleksordningen 5 000 ton.

3. Miljöpåverkan

Utsläpp till vatten från sanitetsgodstillverkningen

Vatten till processen hämtas från Ivösjön. Den årliga vattenförbrukningen vid nuvarande produktionsvolym uppgår till cirka 160 000 m³ industrivatten, samt cirka 10 000 m³ kommunalt renvatten.

Från sanitetsgodstillverkningen avleds det lerhaltiga processavloppsvattnet till ett antal sedimenteringsdammar inom utfyllnadsområdet på fabriksbyggnadernas västra sida. Till dammarna släpps även processvatten från övriga keramiska verksamheter och dagvatten från en stor del av industriområdet. I dammarna avskiljs sedimenterbara partiklar innan vattnet tillförs Ivösjön.

Processavloppsvattnets miljöpåverkan har tidigare främst kopplats till utsläppet av zinkoxid som ingår i glasyr. Nyligen har zinkoxiden i all standardglasyr bytts ut.

Utsläpp till luft från sanitetsgodstillverkningen

Numera förekommer endast mycket begränsade utsläpp av stoft till luft. I tillverkningslinjerna återförs stoffhaltig luft efter långtgående rening till produktionslokalerna.

Vid bränningen avgår fluorider, som ingår i massaråvaran, med ugnsgaserna. All fluoridhaltig luft renas i ett gemensamt filter. När ytterligare en tunnelugn installeras kommer fluoridreningen att byggas ut.

Utsläpp till vatten från plastformstillverkningen

Vid renspolning av de nytillverkade plastformarna släpps rengöringsvatten till kommunens reningsverk. Den sammanlagda volymen beräknas uppgå till storleksordningen 1 500 m³ per år vid nuvarande förhållanden.

Utsläpp till luft från plastformstillverkningen

Från plastgjutningen avgår små mängder styren och metylakrylat till luften via ventilationen från tillverkningslokalerna. Styren- och metylakrylatutsläpp medför i första hand risk för luktstörningar. Gränsen för hälsorisk går vid betydligt högre koncentrationer. Inga luktstörningar har rapporterats under det halvår fabriken varit i drift.

Markföroreningar

Större delen av industriområdet är beläget på utfylld mark. I samband med gräv- och schaktningsarbete inom fabriksområdet har det konstaterats att det förekommer markföroreningar dock med begränsad utbredning och relativt låga föroreningskoncentrationer.



Buller

Ifö Sanitär AB:s anläggningar är belägna centralt inom industriområdet. Mellan dessa anläggningar och de närmast belägna bostäderna i centrala Bromölla finns andra fabriksbyggnader som skärmar av buller från sanitetsgodsfabriken.

Framtida produktionsökning väntas inte medföra någon betydande förändring av det externa bullret från anläggningarna.

Risker för miljöolycka

Gasolhanteringen, som omfattas av de s.k. Sevesobestämmelserna, utgör den största riskfaktorn för en olycka. Bestämmelserna innebär att särskilda krav gäller för utrustningen och att det måste finnas en aktuell handlingsplan för att förebygga allvarlig olycka. Inför genomförandet av det kommunala Ivöstrandsprojektet kommer mottagningsstationen för gasol att flyttas närmare lagringstankarna. Den lagrade volymen gasol kommer inte att förändras.

I övrigt bedöms riskerna för olyckor som kan påverka människors hälsa eller miljön vara små. Risker för betydande förorening av mark och dagvatten uppkommer främst i samband med hantering bl.a. lossning och lastning av kemiska produkter och farligt avfall.

Övrigt

Godstransporterna, som normalt sker under dagtid, går huvudsakligen från väg E22 via Storgatan in på industriområdet. Den planerade ökningen medför inga förändringar utöver att antalet fordon ökar.

Kontakta oss

Om ni har frågor eller vill lämna synpunkter på den kommande tillståndsansökan kontakta Ifö Sanitär AB:s miljöchef Anders Holmberg på tfn 0456-481 51, mail anders.holmberg@ifo.se eller postadress, Box 140, 295 22 Bromölla. Eventuella synpunkter i ärendet måste vara bolaget tillhanda senast den 25 mars.